№ 70. Treschdeen, 1. septembrî. 1910.

Makfà,
Jelgawà sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „
Par adreses pahrmainu jamakfà 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfà,
pa pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap.
2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap

Telefons № 644.

Jsnahk diwreis nedelâ.

Pasta kaste № 17.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Skrihweru ielâ № 35.

89. gada-gahjums.

Sludinajumi makfà:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Wisur pasihstami.
Wisur dabujami, sawa augsta labuma pehz.
Papirosi „Famos" 10 g. 6 k.
„Ottomana" fabrikas,
Sw. Peterburgâ.

Par igaunu eespeeschanos latweeschu robeschâs.

Jr jau daschkahrt laikrakstos atsihmets, ka pehdejos pahri desmit gados igauni eespeeschas latweeschu semes robeschâs, kas wisskaidraki nowehrojams Walkas aprinkî un it sewischki paschâ Walkas pilsehtâ, kurâ igaunu tautibas wihri pat sagrahbuschi pilsehtas pahrwaldibas groschus sawâs rokâs, kaut gan Walka wehl nedaudſ gadus atpakal tika usskatita par latweeschu apdsihwotu pilsehtu. — Par scho jautajumu nu ari igaunu „progresistu" lapa „Postimees" eeweetojusi garaku apzerejumu, kursch sawa leetischka satura dehl pelna plaschaku eewehribu. Tur kahds bijis Walmeeras skolotaju seminara igaunu walodas skolotajs issakas, pehz „Ds. W." referata, apmehram schahdi: „Wairakâs weetâs igauni dsiki eespeeduschees latweeschu robeschâs un tâs pilnigi pahrgrosijuschi. Igaunijâ ir daudſ besſemneeku, kuri stahpst pehz semes stuhrischa. Kâ lai scho tekoscho upi aisturr? Tur naw nekahdu lihdsekku. Igauni rihkojas pareisi, mekledami sew jaunas dsimtenes sawas dsimtâs semes robeschâs un tâ neisklaidedami sawu spehku pa plascho pasauli, kur tee galigi pasuhd. Igaunis saprot, ka labak sawas dsimtenes robeschâs gruhtak pastrahdat, nekâ klihst pa sweschumu. Eeguhdami semi Latwijas robeschâs, igauni nerihkojas ne ar kahdeem aisleegteem ahkeem u. t. t., bet gan pilnigi likumigi uf abpusigu pirzeja un pahrdeweja wehleschanos. Kad es dsihwoju Walmeerâ, tad pee manis pastahwigi greesâs Matischu un Diklu pagastu semneeki ar luhgumeem, pahrtulkot sludinajumus, ko eeweetot igaunu awisês.

Schais sludinajumos wini peesihmeja, ka mahjas wini wehlas pahrdot tikai igauneem. Kamdehl tâ? Weenkahrschi tamdehl, ka igauni spehja un spehj wairak par tâm maksat, nekâ latweeschi. Man jautâs, kur igaunis nem to spehju maksat wairak par latweeti? Te atbilde weenkahrscha: pee latweeschu semneekeem dsihwes prasibas ir daudſ augstakas, nekâ tas semneeku apstahkkos ir eespehjams. Latweeschu semturis nem paraugu no muischneeka, grib tâpat, kâ winsch dsihwot, pats maſ, waj nemaſ nekertees pee darba, bet to wisu uskraut kalpeem. Ari tehwi dehlus skolodami eegruhsch mahjas leelakos parados. Jauniba aisnes mantu un energiju uf pilsehtu, bet no tureenes gandrihſ neka atpakal neatnes. Jo isskolotee waj nu paleek turpat pilsehtâ, waj isklihsts uf wisâm tscheträm pasaules malam. Tikai no Deewa pufes negreeschas atpakal sawâ dsimtenê! Ari pilsehtâs studejot schi jauniba mihl „usdsihwot saki", nemdama paraugu no saweem wahzu beedreem, pee tam peemirsdama, ka winu tehwi ir semturi, un maksâ winu studiju beedru tehweem renti, waj zitus parahdus.

Kaut gan wahrds „laisks" zehlees no latweeschu walodas (ari igaunisku „laisk"), tomehr latweeschus newar saukt par slinkeem, wini ir zentigi, usnehmigi, apdahwinati u. t. t. Tikai wini ahtri padodas zitu eespaideem un dsenas pehz ahreja sposchuma. Pehz manâm domam ta ir galwenâ waina un neisbehgama, jo ta ir leischu-latweeschu un slawu zilschu dabâ. Turpretim igauni ir agresisti, ahtrak skopi, nekâ istehretaji. Pehz dabas glehwaki un peetizigaki, war tur dsihwot ar preeku, kur latweetis newar.

Tagad igaunu adsihwotâs semes robeschas tahlu speeschas Widsemê. 36 werstis no Werawas, Wez-Laizenes pagastâ, galwenee eedsihwotaji ir igauni. Pat Alukſnê ir koti daudſ igauni, kureem apmehram 100 behrni eet weetejâs skolâs. Schos apgabalos agrak bija sastopami pawisam reti igauni, kamehr tagad Walkas aprinkî un Walmeeras aprinka seemeldakâ, sewischki pirmajâ, ir koti daudſ igaunu, jo turpat ir weselas draudses (galwenâ kahrtâ pareistizigo igaunu) un pagasti, kas pastahw tikai no igauneem.

Weens sliktums gan pee scheem igauneem nomanams: tee pahrlatwiskojas. Tâ Alojas draudsê (wahrds „Aloja" latwisku un igaunisku nosihmê: sem upes; pate basniza ari atrodas pawisam semâ weetâ) apmehram 10 gadus atpakal dsihwoja daschi simti igaunu dsimtu. Weetejais luteranu mahzitajs zentigi mahzijâs igaunu walodu un ismahzijâs tik tahlu, ka wehlak pat teiza igaunu walodâ sprediki. Tagadejais mahzitajs, protams, ne wahrda nemahk pa igaunisku. Igauni tur ir tâ pahrlatwiskojuschees, ka no sawas walodas negrib neka dsirdet. Agrakee „Jänes" un „Kukk" tagad sauzâs par „Sakeem" un „Gaikeem". Pat tikai 2—3 gadus atpakal Walmeeras pasta kantorî peenahza wairaki igaunu awischu eksemplari, bet tagad neweens.

Naw eeteizams, ka igauni isklaidus apmetâs starp latweescheem, jo tee sewischki ahtri pahrlatwiskojâs, bet ja nu tee reis speesti un grib apmestees, tad lai apmetâs wairaki weenâ weetâ, tâ ka spehj usturet saweem behrneem skolu u. t. t.

Ka latweeschu semneeki uf igaunu „usbrukuma" skatâs deesgan labwehligi, to peerahda augschâ peewestee sludinajumi, jo tee sanem par sawu semi leelaku samaksu. Ari igauni skatâs deesgan labwehligi, jo tee eeguhst semi sawas dsimtenes tuwumâ. Kas buhs dsihwojis igaunu-latweeschu robeschu apgabalâ, tas warès lihdſ ar mani apleezinat, ka latweeschu un igaunu sawstarpejâs atteeksmes ir labas. Tikai pahrspihletee latweeschu nazionalisti to negrib saprast. Wini redſ tur deesgan kahdu politisku wirseenu waj zitu ko tamlihdsigu.

Igaunu pahrzeloschanai uf deenwideem tâpat mehs, kâ latweeschi neka newaram darit. No schâs pahrzeloschanas latweescheem naw ko baiditees. Igauni panem tikai semi, bet paschas tautas nepahrigauno. Latweescheem newajaga peemirst, ka wini wairak deenwidôs (Kaunas, pa dalai ari Witebskas gubernâs) eeguhst, nekâ seemelos pasaudê." —

— Pee scha jautajuma mehs turpmak peespraudisim kahdas peesihmes ari no sawas puses.

Leelâ Tukuma isschkehrdeschanas prahwa

eesahkâs treschdeen, 25. augustâ, Jelgawas apgabalteesâ. Teesas sahles blakus istabas un koridori sahk jau no pascha rihta pilditees ar schinî prahwâ issaukteem leezineekeem, klausitajeem un ari apsuhdseteem. Uf apsuhdseto sola sehsch 6 personas: Kaunas gubernas muischneeks Adams Tschernewskis, 56 gadus wezs, kolegiju sekretars weterinarahrsts Wilis Frischmans, 41 g. w., personigs goda pilsonis, prowisors Jahnis Sawels, 47 g. w., Tukuma maspilsoni Jahnis Eichenbergs al. Osolkalns 54 g. w., Ansis Ilsums, 57 g. un Jahnis Brikmans 64 g. wezs. Leetâ issaukti pawisam 38 leezineeki, no wineem no prokuratoras ween 14, ziti no apwainoteem. Starp leezineekeem ir bijuschee Tukuma pilsehtas galwas Karlis Miroms un Fridrichs Jansons, Tukuma wahzu draudses mahzitajs Magnuſs Fleischers, polizijmeistars Steinbergs, bij. Tukuma pilsehtas waldes sekretars Bachuſs un ziti. Kâ eksperti issauktas 3 personas. Apsuhdsetos aisstahw 4 swehrinati adwokati, bet Tukuma pilsehtas waldes bahrinu teesas un nabagu nama intereses kâ ziwilprasitaji 3 swehrinati adwokati. Kâ peerahdijums peekrauts pilns galds ar Tukuma pilsehtas waldes grahmatam, aktim, schurnaleem u. t. t.

Lai nodroschinatu isschkeesto naudas sumu, apsuhdseteem apkihlati nami un nekustami ihpaschumi un dascheem apsuhdseteem pat mehbeles. Apsuhdsetais Tschernewskis bija pasteidsees sawu namu Tukumâ pahrdot wehl ismekleschanas laikâ, aiseedams dsihwot uf Kaukasiju, no kureenes bija eerabees Jelgawâ. Teesas sehdi wada Jelgawas apgabala teesas wezakais lozeklis walsts padomneeks Morkatuns. Prahwu eesahkot apsuhdseto aisstahwji luhdſ teesu, ziwilprasibu atsiht par agru un atraidit, pretineeki ustura sawu prasibu spehkâ. Teesa aiseet apspreest preekschlikumu, winu atraididama. Pehz tam teesa stahjâs pee apsuhdseto ussaukschanas un wajadsigo sinu ispraschinaschanas. Norisinajâs daschi jozigi skati, peem. apsuhdsetais Ilsums „aismirsis", zik winam namu Tukumâ. Tikai tad, kad teesa winam leek labi atminetees un padomat, apsuhdsetais atminâs, ka 6. Eichenbergam ir 5 nami, zitam pa weenam. Issauzot leezineekus, israhdâs, ka eeraduschees wisi, isnemot bijuscho Tukuma aprinka preekschneeka wezako palihgu Kondratiju Majewski, kursch tagad aprinka preekschneeka wezakais palihgs Jaunjelgawâ. Majewskis wahrigi saslimis ar aklâs sarnas eekaisumu un atrodâs slimnizâ. Tâ ka winsch pehz Tukuma pilsehtas galwas Mahrtina Krehmana aisbehgschanas bija pagaidâm ispildijis pilsehtas galwas weetu un zitu klahtbuhtnê lizis atstaisit naudas skapi, buhdams tahdejadi swarigs leezineeks, tad prokurora beedris, apsuhdseto aisstahwji, kâ ari ziwilprasibu usturetaji weenbalsigi luhdſ teesu, leetu atlikt lihdſ Majewska isweseloschanas gadijumam. Teesa aiseet preekschlikumu apspreest, atraididama pehz ilgas apspreeschanâs preekschlikumu un nolehma leetu turpinat.

Pulksten 4 sahkâs apwainoschanas aktu nolasischana. Wina saturs, ihsumâ sanemts, ir schahds:

1905. gada dezembra sahkumâ pasuda Tukuma pilsehtas galwa un bahrinu teesas preekschneeks Mahrtinsch Krehmans. Uf Kursemes gubernatora pawehli no 15. dezembra wina weetâ pagaidâm eestahjâs Majewskis. Tâ ka Krehmans nebija neweenam atdewis atslehgas, kuras tikai wehlaku nejauschi usgahja wina dsihwoklî uf krahsns, tad 19. janwarî 1906. gadâ uf Majewska pawehli no Rigas atsauktais atslehdsneeks Roberts Altbergs attaisija skapi, issahgedams atslehgas. Skapi attaisija pilsehtas waldes lozekku Eichenberga un Ilsuma, bahrinu teesas lozekla Brikmana un rewisijas komisijas lozekla Tschernewska un zitu personu klahtbuhtnê. Naudas skapî glabajâs bes pilsehtas wehrtspapireem un naudas sumam wehl Tukuma bahrinu teesas kapitali. Skapi attaisot wispirms atrada, ka truhkst 33,415 rubli 47 kap. pilsehtas un 12,867 rubli 97 kap. bahrinu naudas. Pilsehtas waldes lozekli Gendriks un Brikmans paskaidroja Majewskim, ka nesin, ka warejuse pasust nauda, jo Krehmanim ustizedamees wini kasi neesot pahrluhkojuschi.

Uf Kursemes gubernas waldes pilsehtu leetâs nolehmuma pret Krehmani, Ilsumu, Eichenbergi, Gendriku, Brikmani, Tschernewski, un ziteem Tukuma pilsehtas rewisijas komisijas lozekleem Jahni Saweli un Wili Frischmani tika zelta kriminalsuhdsiba, pret Krehmani, ka tas patwarigi pahrtrauzis sawa deenesta ispildischanu un isschkehrdejis minetâs naudas sumas, pret ziteem, — dehl pretlikumigas nolaidibas, kuras sekas bija isschkehrdiba un pret pehdejeem trim Tschernewski, Saweli un Frischmani, ka slehpuschi notikumu sawos rewisijas sinojumos. Schinî leetâ tika eesahkta ismekleschana, pee kam israhdijâs, ka Krehmanis isschkeedis pawisam skaitot ar prozenteem lihdſ skapja attaisischanas deenai 37,836 rbl. 50 kap. pilsehtas un 14,855 r. 74 k. bahrinu naudas, pawisam 52,692 r. 24 k. 1906. gada aprila mehnesî Tukuma pilsehtas dome, pahrbaudidama tâ sauzamo „karobkas" nodokli atrada, ka bes jau minetâs sumas wehl truhkst 4601 rbl. 12 kap. Grahmatwedis Kalninsch paskaidroja Majewskim, ka Krehmanis nehmis pilsehtas isdewumeem karobkas naudu, kas ari peerahdijâs ar dokumenteem. Krehmanis bija sahzis isschkeest naudu jau no 22. dezembra 1902. gadâ, eekihladams un pahrdodams leelako daļu wehrtspapiru daschadâs krediteestahdês.

(Turpmak wehl.)

No ahrsemèm.

Augkopibas produktu patehrejums Wahzijâ.

Augkopiba stahw Wahzijâ uf augsta attihstibas pakahpeena un daudſ teek raschots Wahzijâ dahrsu auglu. Tomehr schi produkzija Wahzijas eedsihwotaju wajadsibam wehl nepeeteek un tadehl leelu wairumu dahrsu auglu katru gadu eewed pahr robeschu. Bes tam Wahzijâ rascho tikai augstaka labuma un dahrgos auglus, kas ari tadehl masturigajam schkiram naw peeejami, kadehl wajadsigs lehtaku auglu eewedumus. Pehz statistiskâm sinam Wahzijâ eewests 1909. gadâ: 204,458 tonas swaigu ahboku, no tam 82,000 tonas is Italijas, 39,000 is Austro-Ungarijas, 28,000 is Schweizes, 19,000 is Franzijas un 5,000 is Sabeedrotam Walstim, 60,491 tonu swaigu bumbeeru, 22181 tonu ogu, starp tâm 11,000 is Sweedreem, 11,145 tonu kirschu, 142,210 tonu apfelsinu, zitronu un wihgu, 14,901 tonu bananu un 37,873 tonu wihna ogu. Par wisu to samaksats 86 miljoni marku. Sche japeesihmê, ka par wajejeem ahbolеem un bumbeereem, kurus eewed laikâ no 25. sept. lihdſ 25. nowembrim, muita naw jamaksâ, lai gan zitâ laikâ un par eepakateem augleem jamaksâ deesgan augsta muita.

Eewehrojot schos 86 miljonus marku, kurus isdod par dahrsa augleem, Wahzijas agrareeschu awises eeteiz uslikt uf augleem wehl augstaku muitu, lai nauda par teem neeetu pahr robeschu, bet paliktu Wahzijas dahrskopjeem. Tam preti zitas awises aisrahda, lai Wahzijas dahrskopji tatschu raschojot wairak un lehtakas sortes, tad ari nebuhschot wajadsigs eewest auglus is ahrsemem. Jz wisa scha redsams, ka kaiminu walstis un to starpâ ari mehs, balteeschi, waram atrast Wahzijâ patehretajus muhsu augkopibas produkteem un ka augkopibas produktu nekad nebuhs par daudſ.

Milsu kugi.

Tagadejee leelakee pasascheeru twaikoni ir Anglu Kunarda linijas kugi „Lusitanija" un „Mauritanija", kuri pee wairak kâ 220 metru garuma ir 32,000 tonu leels. Schos twaikonus leelâ mehrâ jau pahrspehs Belfastê buhwejamais Weit-Stor linijas twaikonis „Olimpija", kuru eelaidis schoruden

uhdenî un kursch buhs 259 metru garsch, 28 metru plats un 45,000 tonu leels ar 21 mesglu ahtrumu. Tomehr ari schis kugis buhs pahrspehts 1913. gadâ, kad nahks gatawa Hamburgas-Amerikas linijas nefen buhwê nodotais twaikonis. Schis pehdejs buhs 268 metrus (1/4 wersti) garsch, 29 1/4 metru plats un 50,000 tonu leels. Sche japeesihmê, ka tagadejs leelakais kara kugis, Brasilijas drednots „Rio-de-Schanera", ir tikai 32,000 tonu leels.

Kugu leelums ir audsis apbrihnojami ihsâ laikâ. Pagahjuscha gada simtena leelakais kugis bij „tikai" 200 metru garsch. Tad 1900. g. usbuhwetais „Okeanija" sneedsâs jau pee 209 metreem, 1902. gadâ twaikonis „Kaiser Wilhelm I." pee 215 metreem un 19,361 tonu, kuram tad sekoja jau minetee „Lusitanija" un „Mauretanija."

Kugu leelums ari turpmak peenemsees, jo drosch sagaidams, ka ja tagad Wahzeeschi buhwê 50,000 tonu kugi, tad drihs Angli buhwês wismas 55,000 tonu leelu.

Melnkalne. Us jubilejas swehtkeem kehninsch issludinajis ari amnestiju. Pawisam Melnkalnes zeetumos atraduschees 158 eeslodsitee, no teem 73 politiskee. No scheem apschehloti 33 politiskee un 25 kriminalnoseedsneeki. Apschehlati ari wisi emigranti, isnemot peezus. Swehtku oficiala daļa nobeigta 23. septembrî ar paradi ar aisluhguma deewkalpojumu par Kreewijas un Melnkalnes Monarcheem, pee kahda aisluhguma peedalijâs melnkalneeschi un Kreewijas juhrneeki, un wakarâ ar banketu, pee kura tika zildinati Kreewijas un Melnkalnes kareiwju kopejee waronu darbi. 24. sept. Kreewijas juhrneeki aisbrauza no Zetinjes uz Antiwari ostu.

No eekschsemèm.

Pagarinats pastiprinatas apsardsibas stahwoklis

lihds 4. septembrim 1911. gadâ daudz weetâs Kreewijâ. Starp zitu pastiprinatas apsardsibas stahwoklis lihds minetam laikam paleek Kursemes, Widsemes un Igaunijas gubernâs, tâpat ari Warschawas, Woroneschas, Jekaterinoslawas, Kurskas, Maskawas, Nischnij-Nowgorodas, Pensas, Poltawas, Samaras, Saratowas, Peterburgas, Harkowas un Sedlezas gubernâs un Peterburgâ, Maskawâ, Odesâ un z. pilsehtâs. Jaltâ lihds tam pascham laikam pagarinats apsardsibas stahwoklis. Atzelts pastiprinatas apsardsibas stahwoklis Wjatkas gubernâ un daschos aprinkos Kijewas un Jenisejas gubernâs.

Izselschana us Deenwidus-Kreewiju.

Daudz tauteeschu, gribedami labaku laimi atrast un negribedami strahdat Baltijâ, sahkuschi atstaht to un dotees uz Eekschkreewiju, zeredami tur maisi nopelnit bez sweedreem. Laba daļa izsekotaju brauz uz Deenwidus-Kreewiju, pamatojotees uz isplatitâm baumam daschos apwidos, ka tur weegli atrast labas, cenesigas weetas. Bet peeminetâs baumas ir tikai atleekas no agrakeem gadeem, kad pateescham Deenwidus-Kreewijâ bij koti weegli tikt weetâ. — Gadus 20 atpakal, kad peeminetâ apgabalâ usgahja leelus akmenoglu un dselss slahnus un ahrsemju kapitalisti, brauza uz turieni un guldija kapitalu scho bagatibu ismantoschanâ, pateescham bij sajuhtams darba spehka truhkums un katrs eezelotajs weegli atrada darbu. Bet tagad laiki grozijuschees. Aiz ruhpneezibas krihses daudzi usnehmumi bankrotejuschi, fabrikâs stipri sajuhtams darba truhkums un tirdsneezibâ eestahjees nogurums. Sakarâ ar aisrahdito, leels ir inteligentu un neinteligentu besdarba strahdneeku skaits. Un ja nu kaut kur nahk wakâ kahda weetina, tad uz tâs kahro daudzi un tâ ka tagad bez eeteikschanas neweenu, pat weenkahschu strahdneeku nepeenem, tad eezelotajeem naw masakâs zeribas tikt weetâ. Daru tauteeschus usmanigus uz scho apstahkli un atgahdinu, ka tagad braukt uz Deenwidus-Kreewiju, meklet weetu bez pasinam un eeteikschanam — ir pawisam nedrosch leeta.

Peesihmeschu, ka apwidos, kur mahjo leelaks skaits latweeschu, nahk beeschi preekschâ, ka jalasa nauda, lai palihdsetu kahdam besdarba tauteetim tikt dsimtenê. Ir japeemin, ka akmenoglu un dselss raktuvês war strahdneeki dabut darbu, bet tur dsihwe ir gruhta un latweetim, lai gan tas ir darba ruhkis, buhs loti gruhti aprast ar akmenoglu razeju dsihwi.

O. Kaks.

Par dselszeļa buhwi starp Maskawu un Reweli.

Aikal eekustinats jautajums par Maskawas un Reweles saweenoschanu ar dselszeļa liniju. Kâ sinams 1907. gadâ ministru padome lihdsigu projektu atraidija, domadama, ka jaunâ dselszeļu linija masinâs Peterburgas tirdsneezibas nosihmi. Ari tagad mas zerams, ka ministru padomes lehmums buhs zitads; Maskawas pilsehtas preekschneeks tomehr no jauna eesneedsis atteezigu luhgumu, paskaidrodams plaschak par jaunâs linijas leelo nosihmi preeksch Maskawas un Sibirijas tirdsneezibas.

Maskawa. Uspirkts schurnalists. Pagahjuschâs treschdeenas rihtâ awises „Pannee Утро" redakzijâ eeradâs frantschu sazihkstes organisators Lebedews un pasinoja awises galwenam redaktoram, ka pa wisu wina darbibas laiku soologiskâ dahrsâ winsch samaksajis minetâs awises lihdsstrahdneekam Petrowskim 3000 rubļus par labwehligeem sazihkstu aprakstteem. Pahrejee redakzijas lozekli peeprasa, lai Petrowski isslehds no redakzijas sastahwa.

No Reweles. 4. septembrî Rewelê atklahs igaunu laukfaimneezibas isstahdi. Isstahde buhschot wisai bagatiga un daudzpusiga. Tajâ paschâ deenâ atklahschot ari igaunu mahklas isstahdi, uz kuru jau atsuhtijuschi sawus darbus Weizenbergs un Adamsons.

— Oficiali teek sinots, ka Wina Keisariskâ Augstiba, Leelknass Konstantins Konstantinowitschs, kâ Wina Keisariskâs Majestates preekschstahwis, eeradischotees Rewelê uz Igaunijas peeweenoschanas jubilejas swehtkeem, lai buhtu klaht pee peeminekla atklahschanas Peterim Leelajam.

Igaunija. Etera leetoschana. Pee setukeseem loti leelâ mehrâ, pehz awischu sinam, isplatijusès etera leetoschana. Nupat nomiris kahds 25 gadus wezs jauneklis, kursch pehdejâs nedelâs zitu neko nedarijis, kâ tikai dsehris eteri. Winsch nopirzis 20. julijâ par 60 kap. pusstopu etera un tad ar to deewees kahdâ seena schkuhnî, kur mahte winu atradusi 22. julijâ ar tukscho etera pudeli rokâ. — 8. julijâ apbedija kahdu jaunekli, kursch tirgojâs ar eteri un bijis pahrdsehrees etera. Setukesi paskaidro, ka wini nekahdâ sinâ neatstahschot tirgoschanos ar eteri, jo katrs tirgotajs nopelnot zaurmehrâ wismas 300 r. gadâ. Katrâ sinâ buhtu wehlams, lai daudz stingrak tiktu so dits katrs, kuru peeker pee neatlautas etera pahrdoschanas, tad drosch ween masinatos etera leetoschana.

No Igaunijas. Igaunu laukfaimneezibas beedribas zentralei waldiba peeschkihruse 1500 rubļu leelu pabalstu laukfaimneezibas instruktoru ustureschanai.

Wilna. Spehles elle skoleneem. Wilnas polizijmeistars Scherwuds bija dabujis sinat, ka kahda sinama Lubimowa Georgijewskas eelâ turot slepenu hasardu spehles lokalu, un scho spehles elli galwenâ kahrtâ apmeklejot Wilnas widusskolas skoleni. Kâ „Peterb. Ztg." sino, ismeklejot israhdijees, ka skoleni pa sumu deenu brihwlaiku nedelam un mehnescheem ilgi apmeklejuschi Lubimowas cestahdi un tur pametuschi sawu kabatas naudu. Polizijmeistars Scherwuds tad gluschi negaidot eeradees ar polizisteem spehles elles ihpaschneezes dsihwoklî un tur atradis 7 skolenus, kuri sirdigi nehmuschees pee kahrschu galda ar hasarda spehli. Jauno hasardneeku wahrdi usnemti polizijas protokolâ un Lubimowu sauz pee atbildibas teesas zelâ.

— 18. augustâ arestets uz senatora Garina pawehli bijuschais Dinaburgas mantas noliktawu pahrsinis atwalinats generalis Gogunzows.

Kijewa. Stipri leetus gahseeni pahrpluhdinajuschi eewehrojamos samehros dalu no Tschernigowas, Poltawas un Kijewas gubernam. Daudzos aprinkos sakuu dahrsi nopostiti, waj ari apklahti dubleem; pahrpluhdinatas semak stahwoschâs plawas. Seemas labibas sehschana pagaidâm aptureta. Daschâs sahdschâs no pehrkona spehreneem izsehluschees ugunsgrehki. Ari zilweku dsihwibas gahjuschas bojâ.

Widseme.

Riga. Tautskolu inspektora pahrzelschana. Leepajas rajonu tautskolas inspektors walsts padomneeks Wembers pahrzelts tahdâ paschâ amatâ uz Kuldigas aprinki, tautskolu inspektors kolegiju padomneeks Iwans Wasiljews pahrzelts uz Arensburgas rajonu, bet tautskolu inspektors walsts padomneeks Sawarenskis — uz Leepajas rajonu.

— Wisaugstaki peeschkirta dahwana. Widsemes gubernators, hofmeistars Sweginzows nodewis Rigas Grebenschtschikowa weztizibneeku beedribas preekschneekam A. Trifonowam Wisaugstaki peeschkirto dahwanu — selta pulksteni ar briljanteem un walsts ehrgli. Schi dahwana peeschkirta Trifonowam, Rigas weztizibneeku preekschstahwim, kâ Wisaugstakâ atsinibas sihme par sawu peenahkumu ispildischanu no weztizibneeku puses pee sahrtibas ustureschanas pa Keisara Majestates weesoschanâs laiku Rigâ, un par nedalitu ustizibu un padewibu walstij un tehwijai.

— Teodors Seiferts, pasihstamais rakstneeks-kritikis par nokalpoteem 25 gadeem skolotaja amatâ eezelts goda pilsona kahrtâ.

— Stipra pehrkona negaiss ar leetu usnahza naktî uz 28. augustu ap pusnakti pahr Rigu un apkahrtni. Tik stipra pehrkons augusta beigâs ir deesgan reta dabas parahdiba.

— Slepkawiba. Naktî uz 26. augustu nogalinats nesinamâ kahrtâ wezakâ dselszeļa strahdneeka Timoseja 4 gadus wezais dehlens dselszeļa strahdneeku kasarmâs, 5. werstê no pilsehtas, gulot sawâ gultâ.

— Paschnahwibas mehginajums. 24. augustâ ap pulkst. 1 deenâ uz Mihlgrahwja dselszeļa pret Trihsweenibas basnizu kahds wihreetis metâs sem dselszeļa brauzeena, bet winu norahwa no sleedem wehl laikâ puiku pulzinsch. Pee nelaimigâ atrada pasi uz Senores pagasta 45 gadus wezâ Jahna Masina wahrda. Winu aisweda uz Aleksandra augstumu slimnizu, jo winsch leekâs buht garâ wahjsch.

— Ihsta „rewidenta stiki" pastrahdajis kahds isweizigs „malazis" wakar wakarâ staziju Riga I. Ap pulkst. 9 schis jaunais inteligentais kungs peegahjis pee telefona automata, eemetis tanî sawu sinamu naudas gabalu, pehz tam isrunajees pa telefonu, bet tad turpat wisas publikas klahtbuhtnê ar pakaltaisitu atslehgu un kalta palihdsibu uslausis automatu un no tureenes isnehmis wisu naudu un tad aisgahjis. Tâ ka telefonu sabeedriba rewidê wisur atklahtâs weetâs publikas leetoschanai noliktos telefona automatus un tikai katra mehnescha pirmajâ isnem tur sakrahjuschos naudu, tad schis „rewidents" pasteidsees to isdarit jau pahra deenas ahtraki un pee tam rihkojees wisai isweizigi un attapigi. Zaur scha rewidenta rihzibu sabojats automats tik eewehrojami, ka mechanikim peeteek darba wisai deenai, to islabojot. „L."

Rigas aprinkis. Sawada formalitate. „Rig. Tgbl." raksta: Uz Lubanas leelzeļa, ap 26 werstis no Rigas, nomira peepeschâ nahwê kahds gados wezaks muhrneeks. Par scho gadijumu weetejais uradniks pasinoja aprinka polizijai, kâ tas aisween parasts. Kâ atbilde nahza lehmums, ka lihkim japaleek tanî paschâ weetâ un winsch jaapsargâ tik ilgi kamehr eerodas aprinka ahrsts ar poliziju. Minetee kungi peeteizâs eerastees treschdeenas pusdeenâ, tâ ka lihkim wajadseja palikt brihwâ gaisâ 3 un pus deenas.

Semes pahrwehrteschanas darbi Widsemê tagad, kâ „L." sino, dabâ galigi pabeigti. Widsemes muischneezibas statistiskais birojs ar pawairoteem spehkeem stahjees pee no pahrwehrteschanas komisijam eewahkto materialu apstrahdaschanas. Schis pahrwehrteschanas pirmâs teeschâs sekas buhs zeku klauschu taisniga un weenmehriga isdalischana starp muischâm un semneeku mahjam. Tadehl ka pee zeku klauscheem nems dalibu ari krona muischas, tad jaunâ Widsemes zeku klauschu kahrtiba apstiprinajama likumu doschanas zelâ — zaur walsts domi. Atteezigais likuma projekts no Widsemes landtaga weenbalsigi peenemts un jau eesneegts ministrijâ preeksch nodoschanas walsts domei, pee kam landratu kolegija luhguse waldibu, paahtrinat likuma projektu eeweschanu dsihwê. Jauno zeku klauschu likuma projekta kodols pastahw eeksch tam, ka muischas un semneeku mahjas, samehrâ ar winu semes wehrtibu, apkops zeka gabalus ar saweem sirgeem un zilwekeem, par ko dabûs atlihdsibu no semes kases. Nahkoschais 1911. gads nolemts suhdsibu eesneegschanai par pahrwehrteschanas darbeem. Ja netikschot pahrak daudz suhdsibu eesneegts, tad jau 1912. gadâ sahksschot zelus pehz jaunâs kahrtibas taisit.

Pinku pagasta teesâ 23. augustâ usstahjâs Wadakstes pagasta Indrikis Reichmanis par leezineeku kahda B—a prahwâ, bet pehdejais nepeelaida Reichmani par leezineeku tadehl, ka tas esot pagahjuschu wasaru nogalinajis Dobeles meschos kahdu zilweku. Tâ ka tur teeschâm isdarita pawasarâ slepkawiba, tad Reichmani apzeetinaja un aissuhtija uz Jelgawu zeetumâ.

No Limbascheem. Pagahjuschâs sestdeenas wakarâ, ap pulksten 10, Wainischu pagasta wezakais J. Muischneeks, atrasdamees sawâ dsihwokli Rihmeru mahjâs, no wehl nesinama kaundara ar skroschu schahweenu, kursch zaur logu mehrkets, tizis eewainots pakausî. Ar ruhktumu jaatsihmê schahdi slepkawibas mehginajumi un beeschâs sahdsibas uz laukeem, kas runâ gaischu walodu par meschonigeem neleescheem un zitu sweedru medineekeem. Buhtu laiks wiseem sneegtees rokas uz atklahtu kopeju zihnu pret kahrtigas dsihwes trauzetajeem. „L."

Ropaschi. Rewidents blehdis. Schejeenes masgadejo noseedsneeku laboschanas eestahdes preekschneeziba sanehma 16. julijâ telegramu no Rigas ar barona Mirbacha paraksstu, ka winsch tuhlin eeradischotees rewidet eestahdi un lai tapehz issuhtot uz dselszeļa staziju schkuhtes sirgus. Scho noteikumu ispildija un rewidents ari eeradâs, apskatija eestahdes telpas, darbnizas un eerihzibu, aprunajâs ar eestahdes audzekneem un beidzot issautajâs par eestahdes eenehmumeem un isdewumeem, gribedams sewischki pahrleezinatees, zik naudas atrodas eestahdes kasê. Tâ ka kasi pahrwalda eestahdes direktors, kura nebija mahjâs, tad rewidenta wehleschanos newareja ispildit. Noteizis peekodinat eestahdes direktoram palikt nahkoschâ deenâ mahjâ, rewidents aisbrauza, nosolidamees eerastees otrâ deenâ rewidet kasi; bet netureja wahrdu un neeeradâs. Wehlak issinaja, ka tas bijis kahds blehdis, jo nekahda rewisija nebija isrihkota. Lihds schim winu weltigi mekleja, bet 24. augustâ apzeetinaja Rigâ.

No Terbatas. Lealas igaunu isglihtibas beedribu nosodija ar 320 rbl. naudas soda, pee kam, kâ „Post." sino, tagad peedsihs ari no beedreem pa 2 rbl. no katra. Schis sods uslikts tadehl, ka uz beedru kartem nebij usliktas likumâ paredsetâs 20 kap. stemwelnodokla markas. Par to tad ari beedribai un beedreem jamaksâ 10 reiz leelaks sods.

Kurseme.

Leepaja. Swejas statistika. Pagahjuscho nedeku, pehz eewahktâm statistiskâm sinam, israhdas, ka strimalu noswejots apmehram 30,000 kahlu jeb 900,000 gabalu. Tâ ka zena bija zaurmehrâ 8 kap. kahlâ, tad par noswejotâm strimalam tika eenemti 2,400 rbl. Menzas noswejotas apmehram 4000—5000 gabalu. Plekstes gan stipri wairak. Leelakâ daļa noswejoto pleksču krita uz motora swejas laiwu „Avance", kura pagahjuscho nedeku noswejojuse apmehram 1000 kahlu. Strimalas jau nonahrstojuschâs un neusturas wairs tik leelâ daudzumâ buhrischos, kâ pagahjuschâs nedelâs. Winas dodas ar katru nakti tahlak juhrâ, dselmê. Swejo winas tagad apmehram 4 lihds 5 semes juhdses tahlu no weetejâs ostas, deenwidwakaros, 15—19 asu dsilumâ. Lihds ar strimalam minetâ weetâ ir nometuschees leeli menzu bari. Strimalu sweja tagad ir loti gruhta, kur tagad winâm jabrauz tik tahlu pakal ar airu-buru laiwam. Swejneeki parasti no juhras mehdsa atgreestees rihtos starp pulksten 4—7; tagad wini atgreeschas tikai pehz pusdeenas. Siwim zena ir lehta, winas pa daļai jau samaitajuschâs, un tihkli eet bojâ neschauschanas dehl. Zik te sajuhtams swejneeku motoru truhkums? „L. At."

— 22. augusta naktî weetejeem, kâ ari Pehrkones juhrmalas swejneekeem bijuse ahrkahrteji bagata strimalu sweja. Uz sweju bija isbraukuschas kahdas 22 laiwas, kurâm wisâm bija bagati strimalu lomi — laiwas bij pilnas lihds malam. Swejneeki Susans un Jaundoma dabuja atstaht 5 tihklus juhrâ. Swejneeki Schilinskis, Susans, Jaundoma un Bella 3 laiwâs stipra un preteja wehja dehl eebehga Pawilostâ, no kureenes winus par 45 rbl. pahrbugseja mahjâs Pawilostas bugseers „Blitz". Zelâ uz Leepaju bugseers eeraudsija swejneeku Reieri zihnamees ar wilneem un panehma uz bugsi. „Blitz" sestdeenas wakarâ wehlu eeradâs ostâ ar 4 swejneeku laiwam. Strimalu kahls matsaja 2—3 kap.; winas tika useetas no kahda swejneeka 25—27 asu dsilumâ, kur tagad wisi swejneeki dodas steimalam pakal un wed ahrkahrtigi bagatus lomus. Strimalu sweja tik dsilâ uhdenî un tik tahlu no krasta ar tagadejâm besdeka laiwam ir loti riskanta. „L. At."

— Schinîs deenâs 2 dselszeļa strahdneeki sehnojot meschâ nejauschi usgahja kahdu Pormsahtes semneeku Sch., kursch patlaban taisijâs isdarit waras darbus pee sawas 13 gadus wezas meitenes. Netikli nodewa polizijai. „L. Ztg."

— Sestdeen 21. augustâ ap pulksten 10 rihtâ Ruzawas Nibenas sahdschai pretim, apgahsâs swejneeku laiwa ar 4 swejneekeem, no kureem 3 isglahbâs, bet zeturtais noslihka.

No Ruzawas. Nakti uf 17. augustu iszehlâs ugunsgrehks Ruzawas Trumpiku mahjâs, pee kam sadega 10 gawis, 5 zuhkas, 15 aitas, leels sofu bars un wisa lopbariba. Saudejums ap 2500 rbl. leels. Domâ, ka uguns peelikta.

No Wentspils. Sibirijas bauka, kuras direkzija atrodas Peterburgâ, nodomajusi tuwakâ nahkotnê atwehrt Wentspilî sawu nodaku.

No Pakastes. Eerotschu un sudraba leetu sahdsiba muischâ. Naktî no 23. uf 24. augustu sagku banda eelaususees son Harkes Pakastes muischâ, kur uslaususchi muischas ihpaschneeka istabas skapjus un atwiktnes un issaguschi diwas bikses, diw- un trihsstobrenizas, brauninu un daschadas sudraba galda traukus par 800 rbl. wehrtibâ. Tuhlin gan ussahkta sagku guhstischana, bet lihdſ schim tai naw bijis nekahdu panahkumu.

No Kuldigas apkahrtnes. Sche wehl arweenu stipri plosas zuhku sehrga — tâ sauktâ silâ kaite. Ari paschâ Kuldigâ dascheem nobeiguschâs zuhkas.

No Schenbergas. Schejeenes Leelajâ krogû 12. augustâ zauru deenu plihtejis weetejâ pagasta lozeklis K. un Taurupes pagasta lozeklis M. Wakarâ abi, buhdami leelâ mehrâ siltâs galwâs, norunajuschi „eet meitâs". Bet tâ ka weetejâs schihdeetes ar wineem nekâ naw eelaiduschâs, tad dewuschees pee katoku mahzitaja saimneezes, bet schi atkal isbehgusi; nu greesuschees pee kahdas zitas jaunkundses, bet schi pa telefonu pasinojusi polizijai. Eeradees uradniks un gribejis abus wasankus un meera trauzetajus apzeetinat, bet schee tam pretojuschees ar darbeem. Beidsot tomehr isdewees abus tehwinus apzeetinat, pehz kam tee nosuhtiti uf aprinka pilsehtu Bausku, kur nu pret wineem ussahkta ismekleschana neween par meera trauzeschanu zitu mahjâs, bet ari par pretoschanos ar darbeem polizijai. Bes tam pret K. pastahwot aisdomas, ka tas darbojees ari ar dsihwas prezes tirdsneezibu. Tâ nesen atpakal winsch aiswikinajis uf Rigu kahdu pee Wezmuischas pagasta peederigu skuki, wahrdâ Annu B. un pahrdewis to kahdai kumedinu rahditaju trupai. Tomehr meitenei laimejees isbehgt un pahrkluht mahjâs. Tagad, kâ dsird, meitenei buhschot jabrauz uf Bausku sihmet, waj schis K. ir tas pats krahpneeks, kas winu aiswikinajis uf Rigu un nodewis tur akrobateem. „R. R."

No Jelgawas.

Jelgawas Latweeschu Beedribas 30. schuhpula swehtki noriteji swehtdeen, 29. aug.. paschas beedribas skaistajâ pajumtê wisai jaukâ un zeenigâ kahrtâ. — Pulksten 3 pehz pusdeenas stahjâs katedrî beedribas preekschneeks J. Weifsmana kungs, apsweizinadams sirsnigeem wahrdeem jo dischâ skaitâ saraduschos swehtku dalibneekus un norahdidams uf beedribas labajum selmem, kuras safneegtas muhsu Augstâ Kunga Keisara labwehligâ apsardsibâ, usaizinaja Augsto Waldneeku godinat, nodseedot „Deews fargi Keisaru", kura dseesma uf publikas jausmigo prasijumu tika nodseedata trihs reises. — Pehz tam preekschneeka kungs pasneedsa jo plaschu un sihku pahrskatu par beedribas darbibu pahrlaistajos 30 gados. Tajâ jo gaischi attehlojâs, kâ Jelgawas Latweeschu Beedriba no itin maseem sahkumeem gadu pa gadam, pahrwarot dasch-nedaschadas gruhtibas, tatschu beigâs sekmigi un laimigi islausees zauri pee tagadejâ stahwokla, kursch ari schobrihd wehl neesot nekahds weeglais, tomehr dodot wislabakâs zeribas uf nahkotni. — Pehz pahrskata pasneegschanas „Liras" beedribas jauktais koris swehtku swinibas jo jauki puschkoja skaistâm, swehtkeem peemehrotâm dseesmu skanam sawa zentigâ wadona brihwmahksleneeka O. Kaulina kunga wadibâ. — Tad sekoja daschadu Jelg. latw. beedribu delegatu apsweizinajumi gawilneezei, kuri wisi leezinaja leelako atsinibu par winas nemitigajeem puhlineem wispahribas, kâ ari it sewischki Jelgawas latweeschu dsihwes labâ. Pateizees laimes wehletajeem par sirsnigeem apsweikschanas wahrdeem, preekschneeks luhdsa laipnos dseedatajus un dseedatajas noskandinat mums wiseem tik mihko „Deews swehti Latwiju", kura uf klausitaju nemitigeem prasijumeem tika aridsan trim lahgam nodseedata.

Ar to apmehram pulksten 5 nobeidsâs pats swehtku akts, kuram glihtajâs, koschajâs blakus telpâs sekoja swehtku meelasts, uf kuru bij saradees prahws skaits weesu un beedru ar sawam dahmam. Ari pee meelasta, kâ parasts, atskaneja daschadas apsweikschanas un atsinibas runas gawilneezei, winas tagadejam preekschneekam un wiseem wina zentigajeem lihdsdarbineekeem. Kâ pirmee sweizinataji ussthahjâs atkal daschadu beedribu delegati, no jauna apleezinadami sawu dsili sajusto pateizibu gawilneezei, kâ Jelgawas latweeschu eewehrojamakai weenotajai un eerosinatajai uf wispahrigeem darbeem tautas labâ. Tâ Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahj-Aisdewu kases wahrdâ Schâsera kungs jo bedsigi zildinaja gawilneezi kâ weenotaju un pulzinataju uf kopigeem darbeem wairak idealâ wirseenâ, pee kuras weesmihligâ sleegschna majabsetu aprimt wisam pretejibam, kahdas daschkahrt rodas praktiskajâ, pelekâ dsihwê. Te lai wisi esot brahli, neskatotees uf kahrtu un daschadeem dsihwes ahrejeem apstahkleem, te lai wisi esot latweeschi, weenas mahtes behrni un lolojumi. — Beedribu delegatu sirsnigajeem apsweikschanas wahrdeem ari no awischneezibas puses kâ pirmais peeweenojâs latweeschu wiswezakâ laikraksta „Latweeschu Awischu" atbildigais redaktors Purinu Klaws, norahdidams, ka beedribas, sabeedriba un awischneeziba ir kopigas darbineezes wispahrigâ tautas druwâ, ka tâs weenas otras pabalsta un papildina darbos, — nowehledams beigâs zeen. gawilneezei, lai ta pehz sekmigi un swehtigi pahrdsihwoteem 30 gadeem sek, seed un plaukst wismaf wehl 30×30 gadus. — Pehz tam wehl atskaneja daschs labs mudinaschanas un atsinibas wahrds gawilneezei, pee kam starpbrihschos atskaneja jautras un daikas kwarteta dseesmas no „Liras" dseedataju puses. — (Referents — apstahkku dehl — bija jaukajos swehtkos klaht tikai lihdſ p. 8 w.). — Nahkoschu reisi par scheem eewehrojameem swehtkeem sinosim wehl ko tahlaku. —r—

Brihwprahtigo ugunsdsehseju lahpu gahjeens swehtdeen 29. augustâ ap pulksten 1/2 11 wakarâ eesahkot no ugunsdsehseju nama uf pili pee augstizeenitâ Irkutskas generalgubernatora isdewâs jo sposchi. Leelajâ gahjeenâ no ugunsdsehsejeem tika nestas apmehram 150 aisdegtas pika un petroleju lahpas kuras jo sposchi apgaismoja wisu ejamo zeła gabalu. Tuwojotees pilij, tika apdsehstas tur aisdegtâs elektriskâs lampas, pee kam spilgtâ lahpu gaisma eewehrojami paleelinajâs. Pee pils trepem augstizeenijamo generalgubernatoru kreewu walodâ usrunaja ugunsdsehseju beedribas presidents barons Hahna kungs, isteikdams no schejeenes schkirosciam generalgubernatoram ugunsdsehseju dsiki sajustâs pateizibas juhtas. Uf scho runu generalgubernators issazija sawu sirsnigo pateizibu un nowehleja ugunsdsehsejeem ari uf preekschu usziht igi kalpot sawam spraustajam mehrkim par labu schejeenes pilsehtas eemihtneekeem. —e—

Leelâ Tukuma isschkehrdeschanas prahwâ tika pasludinats schahds teesas spreedums: Apsuhdsetos Ansi Ilsumu, Jahni Eichenbergi un Jahni Brikmani teesa atsihst par wainigeem tikai par amata waras neleetoschanu (бездѣйствіе власти), noteesadama Ilsumu uf wisu teesibu saudeschanu un nodoschanu arestantu pahrmahzischanas rotâs uf weenu gadu, bet Eichenbergi un Brikmani uf eeslodsischanu zeetumâ, pirmo uf 8 mehnescheem un otru uf 4 mehnescheem, abus bes teesibu saudeschanas. Jahnis Sawels, Wilis Frischmans un Adams Tschernewskis — rewisijas komisijas lozekli, tika atsihti par newainigeem un attaisnoti. — Bes tam teesa nolemj peedsiht no Eichenberga un Ilsuma 36.526 r. 47 k. isschkeestâs pilsehtas naudas, taî sumâ ari eeskaititi Karla Hansena nabagu mahjas naudas suma par 11,522 r. 19 k., skaitot 6% no 9. janwara 1906. gada — kad naudas skapis tika no waldibas attaisits un peenahkta isschkehrdiba. No Jahna Brikmana nolemj peedsiht 14,855 r. 26 kap. bahrinu naudas lihdſ ar 6 proz. ari no 19. janwara 1906. g. Spreedumu galigâ formâ pasludinâs 10. septembrî, Ilsumu tuhlin apzeetinaja un neatstahja uf brihwâm kahjam ne pret kahdu salogu. No Eichenberga prasija 3000 r. leelu salogu, bet tâ ka schi suma nebija azumirkli pee rokas un wehlâ laika dehl nebija eespehjams scho sumu tuhlin sadabut, ari Eichenbergi apzeetinaja. Brikmani teesa atstahja uf brihwâm kahjam, salogu winam neprasidama.

Preekschlasijuma wakarâ, kuru notureja pagahjuschâ sestdeenâ 28. augustâ, ap pulksten 9 wakarâ Leel-Auzes mahzitajs Beldau kungs Latweeschu beedribas sahlê. Katoku eelâ № 11 bija peewilzis tik daudſ klausitaju, ka prahwâ sahle nespehja wisus satilpt un daudseem wehlak atnahkuscheem klausitajeem bija jagreeschas atpakal uf mahjam, nedsirdejuscheem eewehrojamo preekschlasijumu. Minetâ wakarâ temats skaneja: „Par bihbeles wezâs deribas nosihmi preeksch muhsu laiku waj tâ nosauktâ modernâ zilweka." Pats preekschlasijums tâ sakot elektriseja wairak tuhkstoschus klausitajus no pascha sahkuma lihdſ beigam un atstahja jo dsiku eespaidu. Buhtu loti wehlams, ka zeen. preekschlasitajs noturetu wehl otru tamlihdsigu wakaru, par kuru buhtu loti pateizigi pirmâ wakara eeinteresetee klausitaji. —e—

Daudsâs kratischanas, kuras isdarija pagahjuschâ nedelâ naktî no treschdeenas uf zeturtdeenu 25. augustâ un kurâ peedalijâs weetejâs schandarmerijas lozekli ar schejeenes pirmâ eezirkna pristawu Wolfmani preekschgalâ, wairakâs Swehtes un Jehkabneeku pagastu mahjâs, wilkuschas pee deenas gaismas daudſ eewehrojamu atradumu, kurus ne domat nedomaja atrast iskratitajâs mahjâs. Tâ starp zitu Swehtes pagasta W. mahjâs sem istabas grihdas atrasta kahrtigi eerihkota drukajamâ maschina un wairakas kastes ar drukas burteem, kâ ari wairak tuhkstoschu eksemplaru nesen isdrukatu proklamaziju, kas bijuschas paslehptas uf mahju behnineem starp bubulteem greesteem. Kâ dsirdams, tad kâ minetâs noslehpumainâs drukatawas waditajs esot apzeetinats kahds Jehkabneeku P. mahju eemihtneeks S., pee kura ari atrasti daschadi aisleegti papiri un kahds rewoluzionaru komitejas segelis. Starp apzeetinateem atronotees ari diwas seewetes kâ lihdſdalibneezes pee augschmineteem noseegumeem. —e—

Skolneeku brihwdeenas, kâ dsirdams, pehz jaunâ widus skolu projekta tikschot noliktas schahdas: wasaras brihwdeenas apmehram diwi mehneschi, kamehr seemas brihwdeenas diwas nedelas un leeldeenu brihwdeenu uf preekschu wairs nemaf nebuhschot.

Par etapu aissuhtiti. Sestdeen, 28. augustâ no rihta par etapu ar dselszelu zaur Rigu aissuhtija uf Pleskawu, Wologdu, Smolensku un Tobolsku pulzinu noteesato katordsneeku, skaitâ 15 wihreeschu, apmehram 20 lihdſ 40 gadu wezumâ. Winu foda laiks sneedsotees no 8 lihdſ 15 gadeem. —.—

Apzeetinati ubagi. Pagahjuschâ zeturtdeenâ, 26. augustâ kahrtibneeki apzeetinaja Upes eelâ pee kahda nama diwus scheejeenes eemihtneekus Kristapu K. un Ernestu D., kas gahjuschi pa nameem ubagot. Pehdejais, kâ dsirdams, jau wairak reises tizis sodits par ubagoschanu. Abi apzeetinatee esot wehl jauni un darba spehjigi strahdneeki, kuri ejot ubagot tikai tamdehl, lai tee sababutu sihknaudu schuhposchanai. Par aisleegto ubagoschanu usnemts protokols un leetai dots likumigs wirseens. —.—

Nosoditi. Pagahjuschâ nedelâ pirmâ eezirkna meerteesnesis uf polizejas suhdsibu nosodijis schahdus scheejeenes eemihtneekus: weesnizneeku A. Lindi ar 150 rubleem waj 1½ mehnescha aresta par weesnizas lehki atronoscheem 7 krastroleem, kas nebijuschi apzineti. — Desu fabrikas ihpaschneeks G. Franks ar 150 rubleem waj 1½ mehnescha aresta par wina desu darbnizâ atronoschâs apmehram 20 mahrzinu desu, kas atrastas par wezâm un ehschanai nederigam. — Maises zepejs Indrikis Lihga ar 75 rubleem waj 1 mehnesi aresta par wina maisnizâ atrastu un leetoschanai wairak mahrzinu nederiga sweesta. —.—

Sahdsibas. Pagahjuschâs zeturtdeenas naktî uf 26. augustu Pasta eelâ pasta namâ atlausta kalejam P. peederoschâ smehde un issagtas daschadas kaleja leetas, wehrtibâ par wairak kâ 54 rubleem. Kas sahdsibu isdarijis, lihdſ schim wehl nesinams. — Eemihtneeks Janis E. sinoja polizejâ, ka winam Katoku eelâ № 2 atmuhkets pagrabs un issagtas daschadas pahrtikas weelas, wehrtibâ lihdſ 30 rubleem. Tapat ari eemihtneekeem O. un G., kuri dsihwo Swehtes eelâ № 21 ar pakaltaisitu atslehgu atmuhkets pagrabs un issagtas daschadas pahrtikas weelas un wihns, wehrtibâ par 20 rubleem. Kas teitan sahdsibu isdarijis, ari lihdſ schim nesinams. —.—

Basnizas sinas.

Deewkalposchanas Sw. Annas basnizâ: Swehtdeen, 5. septembrî pulksten 10 no rihta spredikis tiks nolasits. Kalnzeema basnizâ pulksten 10 no rihta mahz. K. Irbe. Kristiti: Arwids Martinsch Schnore, Rudolfs Jehkabs Schnore, Milda Emilie Olga Arenson, Erna Zezilija Aweneek, Alma Katrina Peterson. Ussaukti: Schanno Zihska ar Paulini Skudra. Miruschi: Jahnis Indrikis Freimanis 17 d. w., Mikels Rosentals 73 g. w.

Dahwanu eenahzis: swehtdeen, 29. augustâ, preeksch basnizas 6 r. 61 k

Deewkalposchana Jelgawas pilsehtas draudses Nikolaja basnizâ: Swehtdeen, 5. septembrî deewkalposchana pulkst. 1/2 10 no rihta un 5 pehzpusdeenas mahzitajs Reinhards. Ussaukti: Johanns Anschewitzs ar Annu Tschelkis, Peters Pohle ar Dahrtu Rosental, Jahnis Seids ar Lisetti Smilgain, Jahnis Michelsons ar Susannu Burbulis, Janis Bambuls ar Lihsi Gustop. Miruschi: Lawise Steinberg 32 g. w., Lawise Rosenfeld 68 g. w., Karlis Silwirs 44 g. w., Greeta Schelder 47 g. w., Dore Dombrowski 90 gadus weza.

Wisjaunakâs sinas.

Peterburgâ, 27. augustâ. 24 stundu laikâ saslimuschi ar koleru 63 un miruschi 13. Slimnizâs atrodas 628.

Kijewâ, 28 augustâ. Grafs o' Rurks dabujis sinas, ka wina meitas, Tarnowskas, Prilukowa un Naumowa leeta kasazijas kahrtibâ tiks luhkota zauri oktobrî.

Kasanâ, 27. augustâ. Prahwâ par usbrukumeem uniwersitatei, psichiatriskai slimnizai un Schmelewa magasinai, kara teesa peespreeda 4 apsuhdseteem nahwes sodu, 2 — aissuhtischanu uf Sibiriju un 9 — spaidu darbus uf daschadeem laikeem. 4 apsuhdsetos attaisnoja. Luhgts, lai nahwes sodi tiktu mihkstinoti.

Tiflisâ, 27. aug. Telawas aprinka Zinondali sahdschâ apbrunoti laundari eewainoja nahwigi pristawu un straschniku. Weens semneeks krita.

Wladiwostokâ, 27. aug. Uf generalgubernatora pawehli aisleegta korejeeschu awise, kura te isnahza. Wina pasneedsa weselu seriju rakstu, kurâ usaizinaja pretotees Korejas anekfijai wisus korejeeschus, kuri dsihwo Kinâ un Kreewijâ.

— Ustj-Kamtschatkâ atwehrta kreewu konserwu fabrika, kura aissuhta sawu pirmo transportu uf Angliju.

Freiburgâ pee Elbas, 9. septembrî (27. augustâ). Te saslimis ar koleru kahds matrosis, kursch eeradâs no Hamburgas.

Norfolkâ, 9. septembrî (27. augustâ). Pehz sinam no Monroe forta, uf brunu kuga „Nort-Dakota" aisdegusês ella, pee kam gahjuschi bojâ 3 un cewainoti 11 zilweki.

Sofijâ, 9. septembrî (27. augustâ). Manewros Orchanijas tuwumâ, 16. kahjneeku pulka 19 ofizeeri sagiftejuschees ar peenu, kursch turets wara traukos. Wini aissuhtiti uf Sofijas kara hospitalu, kur wini sahk atweselotees.

Atenâs, 9. septembrî (27. augustâ). Kâ sino no Salonikeem, tad greeku pretschu boikota komiteja isplatijusi boikotu uf wisâm prezem, kuras nahk no Kretas.

Kanejâ, 10. septembrî (28. augustâ). Wenifelos nolika sawas preekschsehdetaja pilnwaras, par ko pasinots leelwalstu konsuleem.

Teheranâ, 9. septembrî (27. augustâ). Dehl sawstarpejâ naida paasinaschanas starp bachtiareem, Serdar-Asads nolehmis neeezelt wairs bachtiarus par gubernatoreem. Jesdam un Kermanam likts preekschâ, eesneegt luhgumu par atkahpschanos no amata un aisbraukt uf Teheranu, jo wini ir bachtiari. Wineem atnemti ari sarhasu pulki.

Urmijâ, 9. septembrî (27. augustâ). Preeksch prowinzes aissardsibas no Tabrisas eeraduschees daschi simti sarabasu un Karadagas jahtneeku. Pa zekam un pilsehtâ wini peedaussusschi 3 asserus un aplaupijuschi kahdu 100 meerigu kurdu, kuri bij nahkuschi uf pilsehtu eepirktees. Karagesas nometnê, kura peeder Kreewu tirdsneezibas wezakam, aplaupita zukura karawane un nokauti 6 semneeki.

Tschikago, 9. sept. (27. aug.). Nobeidsees streiks Illinoisas oglu raktuwês, kursch turpinajâs 23 nedelas. Sestdeenâ stahjâs pee darba 72,000 strahdneeki. Darba alga paaugstinata.

Izdewejs: Latweeschu Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **R. Puriņsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sobu flimneekus

peenemam katru deenu no pulksten 9 lihdſ 6. Sobus iſwelk beſ ſahpem. Mahkſligi ſobi ar waj beſ platem. Wiſadas plombas. Lanzeneekeem eewehrojami paſeminatas zenas.

S. Braude u. P. Braude,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 17.

Homeopatiſks un ſeeweeſchu ahriſts, kirurgs
Dr. med. Th. Rolssen,

Rigâ, Leelâ Smilſchu eelâ № 29, 1 trepi. **Telefons 3173.**
Runas ſtundas: no pulkſt. 9½—12 pr. puſdeen. Maſturigeem: otrdeenâs un peektdeenâs.

Runajams

pr. p. **kaunuma, ahdas, fliktu** (ſifilis) un **mihſeku flim.** Eekſchejas un matu iſkr. ikdeenas no 10—1 pr. p. un no 5—8 wak

Dakteris W. Loewenbergs,
Rigâ, Leelâ Jaun eelâ № 24, diwi trepes,
Daugawas tirgus tuwumâ.
Eewehrot mahjas **№ 24.**

Peenem
ſobu flimneekus

ikdeenas no 10 lihdſ 1 un no 3—6. **Spezialiſts, ſelta ſobu kroneem** (Goldkronen) un ar **ſtifti eeleekameem** (Stiftszähne) beſ platem.

Dentists M. Kaplaus,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 31.

Dſihwoju tagad
Leelajâ eelâ № 1,

Japhè kga namâ.

Peenemu ſobu flimneekus, kâ ari iſgatawoju mahkſligus ſobus katru deenu no pkſt. 9—1 un no 3—6.

J. Aron.

Dr. Levitas.

Eekſchkigam, ſeeweeſchu un behrnu ſlimibam
tagad dſihwo
Jelgawâ, Paſta eelâ № 6.
Peenemu **ſobu flimneekus** ik deenas no pkſt. 9½—1 un 4—6.

Peenemu **ahdas, dſimuma, puhſchla** un **ſifilifa** flimneekus no 9—1 pr. puſd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurſlatiſchana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,
Marſtal-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel. telef. 5492.

Lauku mahjas
iſrentejamas.

Dobeles apr., Naudites pagaſtâ, **Dikur mahjas,** labam upes plawam, jaunam ſaimneezibas ehkam u. t. pr. — Sahkot ar Jurgeem 1911. g. uſ wairak gadeem **iſrentejamas.** Tuwakas ſinas peeprafamas pee ſwehr. adw. A. Strauſsmana, Rigâ, Paulutſchi eelâ № 17.

God. laukſaimneekeem ar ſcho paſinoju kâ **ſarkanâ** un **baltâ**

ahbolina,

baſtarda un **wiſadas ſehklas** pehrku par augſtako zenu katrâ laikâ.

Rudolfs Hirſchfelds,
Jelgawâ, pee Annas wahrteeem, pretim Jahna baſnizai.

Par puſzenu!
2 pahri kurpju par 5 rubli 50 kap.

1 pahri wihreeſchu kurpes un 1 pahri damu ſchnoru kurpes jaunakâs modes ar ſchpelletam ſolem, iſturiga — eleganta iſtrahdajuma, kuras makſâ 15 rub., tikai par 5 rub. 50 k. (ja wehlâs war buht 2 pahri wihreeſchu, jeb ari 2 pahri dahmu kurpes). Ahda melna jeb ſalgana; luhdſam uſdot ſaiwu kurpju jeb ari galoſchu №. Apſteleſjumi teek iſpilditi wisdrihſakâ laikâ un uſ pehzmakſu (нал. платежъ). Par ſuhtiſchanu un eepakajumu peeſkaitam Eiropas Kreewijâ 75 kap., bet Sibirijâ 1 rub. 05 kap. Apſtellejot 4 truſs jeb wairak pahrus uſ reiſi iſdewumus peeſkaitam uſ ſawa rehkina. Garantija: ja kurpes nepaſ, teek nemtas atpakaſ pahrmainiſchanai jeb art ſuhta naudu atpakaſ. Peeprafijumi jaadreſè:

Въ Контору **Киванаа,**
Лодзь № 33.
Koreſpondenze kreewu walodâ.

Dr. Jurjana wezmahtu ſkola, Rigâ,
ar krona ſkolu teeſibam.

Skolneeſchu peenemſchana katru deenu no **3—5.** Kurſs welkâs 9 mehn.
Tuwakas ſinas pee Dr. **P. Jurjana, Alberta eelâ № 2a.**
Dſemdeſchanas klinikâ uſnemſchana katrâ laikâ.

Nupat iſnahza internazionalâs delegazijas
Starptautiſkâ paſaules waloda

Ido jeb Reform-Esperanto
15 lekzijâs.

Mahzibas grahmata latweeſcheem. Saſtahdita **paſchmahzibai, ſkolâm** un **kurſeem** no **J. Roſes,** „**Latweeſchu ſtenografiſjas**" autora. Makſâ **75** kap. **Dabonama wiſur. Dandſumâ: Jelgawâ,** pee **autora,** Kangihſeru eelâ 16; **Rigâ** pee **D. Seltina,** Terbatas eelâ 20 un **Leepajâ,** „**Leepajas Atbalſs**" ſabeed. weikalâ, pee wezâ tirgus.

Ido naw **weena** wihra darbs, kâ wezais, nepilnigais Esperanto, bet pee wina ſaſtahdiſchanas un pilnigoſchanas nehmuſchi dalibu **1250** proſeſoru no wiſâm augſtiſkolâm paſaulê. **Ido** ir paſaules ſlawenako filologu (walodneeku) **kopigais raſchojums** un lihdſ ar to winam ir nodroſchinata ſpoſchakâ nahkamiba kâ ſatikſmes lihdſeklim tautu ſtarpâ un ſinatnê. **Ido** ir daikakâ no wiſâm walodâm un weegli peeſawinama.

Saimneezibas ſkolâ

war peeteiktees jaunawas, kuras wehlâs labi un lehti wahriſchanas mahkſlu eemahzitees:

1) kâ: kreewu un wahzu ehdeenu pagatawoſchanu, wiſadu zepumu, maiſes, pihragu, paſtetu, tortu, kuhku, tehjas un kafijas zepumu zepſchanu.
2) Saftes un ſchelè eewahriſchanu, deſu fabrizeſchanu, gaſas eedalſchanu un ſaſahlſchanu, wiſadu dſehreenu darinaſchanu, kâ art galda klahſchanu un dekoreſchanu, kas katrai ſaimneezei nepeezeeſchami jaſin.

Skolneezes peenem katrâ laikâ.

Kurſu ilgums: 6 nedeḱas, 3 mehneſchi, ½ gads. Uſ wehleſchanos uſnem pilna panſijâ. Kurſu beigušcham uſ wehleſchanos ari weetu apgahdâ. Kurſi turpinaſees wiſu waſaru.

Mans priwatſaimneezibas instituts un panſija paſtahw jau 30 gad.

Ch. Kuuſik, ſaimneezibas ſkola un panſija,
Rigâ, Tronamanteneeka bulwarî № 6, eeeja no Reimera eelas № 1, dſihw. 22.

God. laukſaimneeku eewehribai!

Wiſad. ahbolina u. timoteja ſehklas
pehrk

wiſadâ daudſumâ par **augſtakâm** zenam
Latweeſchu Laukſaimn. Ekonomiſkâs Sabeedribas Jelgawas Nodaḷa,
Katoku eelâ № 46. Telefons 72.

Zitur Katoku eelâ mums pirkſchanas weetu naw, kadehk luhdſam ſargatees no maldiſchanas, eewehrojot muhſu firmu un **Nr. 46.**

Tikai par 6 rubli 40 kap.

Diwus pahrus **elegantu kurpju** iſ ſchegrin jeb gemſes ahdas.

Ar pilnigu garantiju par iſturibu!

Lai iſplatitu muhſu iſgatawojumus, mehs noteizam dandſ ſemaku zenu par parajo. Diwi pahri elegantu un iſturigu kurpju (weens pahris wihreeſchu un weens dahmu) iſ labakâs ſchegrin jeb gemſes ahdas ar mahkſligu ranti

pawiſam tikai par 6 rubli 40 kap.!

Muhſu mehrkis ir ſaſneegt leelu ſkaitu paſtahwigu apſtelletaju, zaur ko ari mehs nodomajam iſſuhtit augſtakâ labuma prezi par tik ſemu zenu. Muhſu kurpes **kâ ari to leeli** teek iſgatawotas pehz jaunakâs amerikanu jeb angļu modes ar ſchnorem jeb ari ar pogam. Dahmu ar ſemeem — wihnes jeb augſteem — frantſchu papehſcheem un gaſeem leeleem. Sihki iſſtaidrojam muhſu apawu ihpaſchibas, lai zaur to zeen. **apſtelletaji** waretu labak ſapraſt — kahdas kurpes wajaga paſtellet. Iſſuhtam tuhlin pehz apſtelleſjumu ſaņemſchanas uſ pehzmakſu (нал. платежемъ) un beſ eemakſas. Pareiſi uſrahdams nehſajamo kurpju jeb galoſchu № jeb ari to leelums werſchoks. Uſ wehleſchanos war buht 2 pahri kurpju wihreeſchu jeb 2 pahri dahmu. Jaadreſè: „T-wo „Марсель" Варшава, Теплая № 26 — 11.

P. S. Suhtiſchana un eepakajums Eiropas Kreewijâ 75 kap. Nekahdas krahpſchanas naw — ja apawi nepatihk, teek apmaniti jeb ari naudu ſuhtam atpakaḷ. Par muhſu apaweem eſam eemantojuſchi leelu daudſumu pateizibas wehſtuļu. **Sargatees no pakaldari ajumeem!** Muhſu firma iſwairidamâs no pakaldarinajumeem ir apgahdajuſe katru no mums iſgatawoto kurpju pahri ar muhſu firmas ſchtempeli, lai zeen. **paſtelletaji** netiktu maldinati un waretu pilnigi pakautees uſ muhſu firmu. No zeen. **apſtelletajeem,** kuri dſihwo Sibirijâ un Aſijas-Kreewijâ, ir wajadſiga eemakſa. Uſ wehleſchanos augſchâ minetâs kurpes iſſuhta ari pa weenam pahrim atſewiſchki, — wihreeſchu jeb dahmu par 3 r. 40 k. pahri.

Sargatees no pakaldarinajumeem!

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas
Krahſchanas-aiſdoſch. Sabeedriba,

Jelgawâ, Katoku eelâ № 44, Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ. Telefons 62.)

31. julijâ 1910. g.:

Bilanze ſwahrſtâs ap 3,582,137 rub. 01 kap. Beedribas droſchibas kapitali 240,817 rub. 72 kap. un 1968 beedru garantija.

Makſâ par noguldijumeem 3—6%.
Rem par aiſdewumeem 6½—8%.
Kantors atwehrts darbdeenâs no pulkſten 10—2.
Aiſwehmumu peeprafijumus iſſpreeſch pirmdeenâs u. zeturtdeenâs.
Noguldijumus peenem un iſmakſâ katru darbdeenu. Tos war ari pa paſti eeſuhtit (Митава, Ссудо-сберег. Товариществу Митавскаго Сельско-Хозяйственнаго Общества). Sabeedriba uſ wehleſchanos noguldijumus pa paſti iſſuhtot atmakſâ un tâpat iſſuhta ari noguldijumu prozentes.

Walde: mahju ihpaſchneeki agronoms **J. Biſſeneeks,** agronoms **J. Braſda** un **D. Kahnbergs.**

Ruhdſam apluhkot.

Rudens wajadſibam

peedahwà:

ſirgu un **gowu kehdes, preekſchkaramâs atſlehgas, ſewiſchki ſtipras** un **mahkſligi iſgatawotas, dahrſa ſahgus** un **ſchkehres, daſchadus rawejamos, ſaknu kapajamos, ſalmu naſchus, augļu miſojamos, gaſas kapajamâs maſchinas, deſu bahſchamos. dſirkles** un **lovu ſchkehres.**

Sewiſchki eewehlam:

Ihſtâs Steiermarkas kahpoſtu ehweles;
Jauns: Sweedru pletdſelſis,
Uguns droſchus wehja lukturus,
Wiſjaunakos un lehtakos ſpirta kehkus.

Jelgawas Laukſ. Beed. Konſuma weikals
Katoku eelâ № 44. Telef. 74.

M. Brauer's,

Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepretim „**Jahna baſnizai**".

Kapu peeminekli

kâ: **kruſti, odeliſki, grahmatas, rulli** u. t. t. teek iſ **wiſlabakâ materiala** pagatawoti.

Lai **monumenti** iſnahktu glihti, kâ ari iſturigi pret gaiſa eeſpaideem, tee teek ſlihpeti un poleereti ar jaunlaiku maſchinu palihdſibu.

Geltitus, kâ ari **neſeltitus „tſchuguna kruſtus"** peedahwaju par peenehmigâm zenâm.

Zeen. publikas apſtellejumi teek ruhpigi un apſniegi iſdariti. — Labakâs atſaukſmes.

Sudraba „medalſ un goda diploms" Rigas „Jubilejas iſſtahdê".

Wehl weens gadijums!

Godata publika ir jau laſijuſe muhſu weikala ſinojumu par leelu partiju pulkſteņu eepirkumu. Par leelako noſchehloſchanu mehs bijam ſpeeſti kontraktu lauſt dehl fabrikanta wehleſchanâs pulkſteņus pahrdot par bijuſcho augſto zenu. Redſedami leelo peeprafijumu pehz pulkſteneem, mehs noſlehdſam lihgumu ar jaunu leelu Schweizijas labakâs pulkſteņu fabriku un apſolijamees pirmâ laikâ tai noluhkâ, lai publiku eepaſihſtinatu ar ſcheem ſlaweneem pulkſteneem, tos pahrdot 30 franku weetâ par 8 frauki 50 ſant. tas ir

par 3 rubli 15 kap. gab.

Pulkſteņu noſaukums „Mirabel" (ſkat. ſihm. fabr. marku). Kas wehlâs ſew eegahdatees labu pulkſteni par lehtu zenu, tas lai iſleeto ſcho gadijumu un to ſew apſtellê, jo par zenas peenemſchanos mehs negalwojam. —

Pulkſteņu „Mirabel" ihpaſchibas:

Mechaniſms iſgatawots pehz labakâs konſtrukzijas, pee weenreiſigas uſwikſchanas eet pareiſi 40 ſtundas. Pulkſteni plakanu ſaſonu iſ melna tehrauda. Uſwelkami ar podſiņu „Remontuar" ſkaiſtu ziparblati un gatawoſchanu uſ peezeem gad. Dahmu pulkſteni 75 kap. dahrgaki. Suhtiſchana makſâ 45 kap. Sibirijâ un Aſijas Kreewijâ 70 kap. Paſtelleſjot ne maſak kâ 3 pulkſteņus uſ reiſi ſſuhtiſchanu noliktawa iſdara uſ ſawa rehkina. Paſtelleſjumus iſdara uſ pehzmakſu (налож. платеж.) beſ eemakſas. Paſtelleſjumus war ari iſdarit kreewu walodâ. Adreſe: Экспортному дому Густавъ Тешнеръ, Торнъ (Германія). Отд. 27.

Wehſtule makſâ uſ Wahziju ſlehgta 10 kap., waleja 4 kap.

Ihſtâs Steiermarkas

kahpoſtu ehweles

paſihſtamâ labuma ar dobjuma weidâ ſlihpeteem naſcheem un **wiſôs leelumôs** atkal peenahkuſchas un dabujamas

Johannes Mitschke,

tehrauda pretſchu un eerotſchu noliktawâ, mahjas un kehka rihku magaſinâ,

Rigâ, Kungu eelâ № 11.

---

40 deenas beſ makſas!!!

Ja Juhs 40 deenu laikâ neiſmahzifatees tekoſchi runat, laſit un rakſtit wahzu, frantſchu, angļu un latiņu walodas pehz muhſu paſchu mahzibom, ſaſtahditu pehz jaunakâs metodes (wiſas zitas reklamas), mehs **ſuhtam naudu atpakaḷ.** Makſa paſchmahzibai (walodai) ar ſuhtiſchanu uſ pehzmakſu (налож. платеж.) 1 rub. 10 kap., 2 walodas 1 rub. 90 kap., 3 walodas 2 rub. 80 kap., 4 walodas 3 rub. 65 kap. Paſtelleſjumus iſdara preekſch wiſas Kreewijas weenigâ noliktawa: C. Петербургъ, Петерб. стор. Большой пр. № 56 — 24. Я. К. Петерсъ.

Spezialitate: eeleek mahkſligus ſobus, porzelana plombas un **iſwelk ſobus gluſchi beſ ſahpêm. Lanzeneekeem eewehrojami paſeminatas zenas.**

Jelg. Leelajâ eelâ № 6.
Gutman-Rathaus.

Wilnas kahrſejs

un weens **ſehns** preekſch ſpoleſchanas un tihſchanas war peeteiktees **A. Dumpſa** tucha fabrikâ, Jelgawâ, Gamibu eelâ № 1.

Mahzeklis

war peeteiktees mechaniſkâ atſlehdſneeka darbnizâ pee atſlehdſneeku meiſtera **Chr. Biemana,** Jelgawâ, Katoku eelâ № 21.

Par welti
abſoluti
kâ premija.

Tikai 20 deenu laikâ, ſahkot ar ſcho deenu, mahkſlas portreju eeſtahde pagatawo katram weenam ſchihs awiſes laſitajam dabiſka leeluma portreju ar pahrſteidſoſchu lihdſibu, zaurm. 36 ſan. plat. un 46 ſan. augſtu leelu, pehz katras fotografijas abſoluti beſ remakſas, ja tikai ſanehmejs rekomandê mahkſlas portreju eeſtahdei, ſaweem beedreem un paſinam. — Suhtot fotografijas kartinu uſ tahs otrâ puſê jaatſihmê wahrds, familijas wahrds un adreſe, un pa paſtu peeſuhtot jaadreſê:

„Художественное заведеніе „Электра", Лодзь № 66.

Fotografija teek atpakaḷ ſuhtita nefabojata.

Labakais lihdſeklis
pret
melnplaukam

(wezâm un jaunâm) ar leetoſchanas pamahzibu arween ſehti dabonams pee

J. Eckerta,
apteekas pretſchu weikalâ,
Jelgawâ Katoku eelâ 13.

Mag.
J. Hertela
apteeku pretſchu pahrdotawâ
Jelgawâ, Paſta eelâ № 13.
Peedahwâ
wiſadas uſ ſcho arodu atteezoſchas
prezes.

Naudas ſkapji
un welwu durwis

uguns un ſagtu droſchi, wiſjaunakâs konſtrukzijas, ar tehrauda brunam, gatawi un pehz paſtelleſchanas dabujami par mehrenâm zenam naudu ſkapju fabr.

P. Ballod, Rigâ,
Kloſteru eelâ Nr. 17, pee Jehkaba baſnizas. Telefons Nr. 2938. Jaunakâs godalgas par naudas ſkapjeem un naudas ſkapju atſlehgâm: triſs ſelta un diwas ſudraba medalas.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steſſenhagena un dehla.

Tè klaht 1 peelikums.